

Källor till bilderna i faktabladet för skolan "Under jorden i Göteborg"

Information om bildlicenser finns på <https://creativecommons.org/licenses/>

Bidlänkar tillgängliga 2023-11-28

De flesta av Arkeologernas bilder är hämtade ur två magasin som finns att hämta som pdf:er på Arkeologernas hemsida [Under jorden i Göteborg. Arkeologi för Västlänken 1](#) och [Under jorden i Göteborg. Arkeologi för Västlänken 2](#)

Barnen i staden förr

Många barn arbetade i Göteborgs fabriker, särskilt med att spinna tråd. Den här bilden är från USA, men den visar hur det såg ut här också. Wikimedia Commons (CC-BY 2.0)

[Foto: Library of Congress, LC-DIG-nclc-01581, LC-DIG-nclc-01581 (8549485412).jpg - Wikimedia Commons]

Många tyckte om att leka med bollar. Den här är gjord av ett hoprullat läderband. Arkeologerna (CC-BY)

För mer än tvåhundra år sedan lekte några barn med en barkbåt i ett dike i Haga. De glömde den där, eller tappade bort den. Därför hittade arkeologerna den. Arkeologerna (CC-BY)

Flickorna leker blindbock. Den leken har funnits i fyrahundra år. Nordiska museet, Digitalt museum (PDM). Foto: Gösta Florman

Arkeologer har hittat en kastanj som någon har gjort hål i. Kanske för att ha den som leksak. Arkeologerna (CC-BY)

ABC-böcker lärde barnen att läsa. Det stod också om naturen och samhället i dem, och förstås om kristendom. Och kanske viktigast av allt – det stod hur barn skulle uppföra sig! Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

En skolbänk för hundrafemtio år sedan. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Ett klassrum i Oscar Fredriksskolan år 1901. Skolbarnen skrev på griffeltavlor, och suddade med en hartass. De använde kulramar som hjälp för att räkna. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Barn som arbetar i en bilfabrik. Tekniska museet, Digitalt museum (PDM)

[Interiör från Gustaf LM Ericssons Automobilfabrik. Arbetare vid maskinerna i verkstaden på Liljeholmen. Pojken i förgrunden lär upp sig på kipphyvel, en lämplig nybörjarmaskin.]

Barnhuset vid Fattighusån. Här fick föräldralösa barn bo. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Den industriella revolutionen

Rester av en kanalmur på Kanaltorget. Den byggdes i mitten av 1800-talet. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Vid Klippan kan man fortfarande se byggnader som förr användes av socker- och porterbruket. Arkeologerna (CC-BY)

En tidig symaskin. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (CC-BY)

Tyg vävs med maskiner i Rosenlunds fabrik år 1900. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Packhusplatsen i slutet av 1800-talet. Tidigare låg masthannen här. Vid den här tiden har tåg och ångbåtar börjat ta över efter hästvagnar och segelfartyg. Järnvägsmuseet, Digitalt museum (PDM)

”Bonnafröjda” var Göteborgs första ångfärja, och byggdes vid Eriksberg 1915. Den åkte mellan Färjenäs och Klippan. Namnet fick den eftersom bönderna från Hisingen tog färjan till stan för att roa sig när det var torgdag. Här är det barn på badbarnsutflykt någon gång mellan 1920 och 1925. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

I textilindustrin arbetade mest kvinnor och barn. Här tillverkas brandslangar i Jonserefs fabriker 1911. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Eriksbergskranen har blivit en symbol för Göteborg. Arkeologerna (CC-BY)

Loket ”Odin” åkte mellan Göteborg och Stockholm. Järnvägsmuseet Digitalt museum (PDM) [Westra Stambanan, WSB 21 "Odin"]

Idag kör spårvagnar på Östra Hamngatan, men förr låg Östra hamnkanalen här. Till vänster på bilden från 1915 syns Gustav Adolfs torg och Börsen. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Att bygga järnväg var ett tungt och farligt arbete. De som byggde kallades rallare. Järnvägsmuseet, Digitalt museum (PDM)
[Byggandet av järnvägen mellan Läggesta och Åkers styckebruk 1893, skärning vid Sörtorp (Ökna)]

En stad för försvar

Soldater som går till attack. Iscensatt vid Torpa stenhus. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Arkeologer har hittat rester av befästningen som gick runt Göteborg. För att inte murarna skulle sjunka i leran, slog man ner långa pålar i marken. På dem lade man stockar och plankor. Sedan byggde man murar ovanpå. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Nya Älvsborgs fästning. Detalj ur målning över sjöslag 1717 målad av Jacob Hägg 1923. Sjöfartsmuseet Göteborg (CC-BY 4.0)

För tvåhundra år sedan revs Göteborgs fästning. Men en liten del finns fortfarande kvar vid Esperantoplatsen. Arkeologerna (CC-BY)

De här muskötkulorna hittade arkeologerna alldeles innanför Göteborgs fästningsmur. Musköt var en sorts skjutvapen. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Drottningporten i Göteborg. Dahlbergh. Kungliga biblioteket (PDM)
[Erik Dahlbergh, Suecia antiqua et hodierna. 1716.]

Skansen Lejonet byggdes utanför Göteborg. Idag ligger den mitt i den moderna staden. Arkeologerna (CC-BY)

Gullbergs fäste

Så här kan Gullbergs fäste ha sett ut kring år 1600. Illustration: Jens Heimdahl, Arkeologerna (CC-BY)

Skansen Lejonet ovanför resterna av ett försvarstorn i Gullbergs fäste. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

En armborstpil från fästet. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Ett av skrivarens arbetsredskap – en dosa med sand för att snabbt kunna torka upp bläck på papper. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

En del av keramiken kom från andra länder. När arkeologerna hittar den, kan de se vilka länder man handlade med förr. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Cecilia Krakow berättade att anfallande danska soldater krävde att få mat. Iscensatt i Torpa stenhus. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Sked av järn. Spår efter slakt och matlagning. Nycklar och en öltapp från en tunna. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Rester av källaren till ett torn. Arkeologerna (CC-BY)

En matkniv från fästet. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Hälsa och sjukvård på 1800-talet

Edward Jenner utvecklade vaccin mot smittkoppor. Här vaccinerar han sitt barn. Wikimedia Commons (CC-BY-SA 3.0)
[Edward Jenner vaccinating his young child.png - Wikimedia Commons]

I arbetarstadsdelar som Haga bodde människor trångt och omodernt. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Länge trodde folk att rökning var ofarligt eller till och med hälsosamt. Röklubb. Wikimedia Commons (CC-BY 4.0)
[wellcomecollection.org/works/fg7q3xku]

Åderlåtningjärn som användes för att tappa blod. Nordiska museet, Digitalt museum (CC-BY-NC-ND)

Kolerakyrkogården vid Delsjön. De döda begravdes på särskilda kyrkogårdar utanför staden. Det var för att minska risken för smitta. Flera övergivna kolerakyrkogårdar finns kvar i Göteborg. Wikimedia Commons (PDM)

[Kolerakyrkogården vid Delsjön, den 4 sept 2005. Bild 2.JPG - Wikimedia Commons]

En läkare tappar blod från en ung kvinna. Wikimedia Commons (CC-BY 4.0)

[A surgeon bleeding the arm of a young woman; she is being co Wellcome V0016791.jpg - Wikimedia Commons]

Många barn dog tidigt. De här syskonen begravdes på Mariebergs kyrkogård. De hade också tre syskon som blev vuxna. Arkeologerna (CC-BY)

Vetenskapliga experiment förbättrade sjukvården. På bilden arbetar Louis Pasteur. Wikimedia Commons (PDM)

[Tableau Louis Pasteur.jpg - Wikimedia Commons]

Arkeologer undersöker grunden till Göteborgs kurhus från 1800-talet. Arkeologerna (CC-BY)

Tänderna har skadats av kritpipans skaft. Arkeologerna (CC-BY)

Den första majblomman tillverkades år 1907. Den såldes för att hjälpa människor med lungtuberkulos. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (CC-BY)

Källor till Göteborgs historia

Nora fingröver med skårslev ett stenlager på Sankt Eriksgatan. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Skål som är tillverkad i Kina mellan år 1736 och år 1795. Foto: Arkeologerna (CC-BY)

Text ur en planritning av Carlberg över tullhuset från 1729. Riksarkivet (PDM)

Lagren av jord och lera under marken är också en källa. De här lerlagren med rester av trästockar var en gång en del av Göteborgs befästning. Foto: Arkeologerna (CC-BY)

En del av ett vrak rengörs, innan det blir fotograferat, beskrivet och laserskannat. Vrakets sparas inte. Bilderna och beskrivningarna är det enda vi har kvar. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Genom att mäta årsringar i en bit av en avsågad trädstam kan man ta reda på hur gammalt ett träföremål är. Det beror på att årsringarna är olika breda olika år. Metoden kallas dendrokronologi. Foto: Arkeologerna (CC-BY)

En lista över vad tulltjänstemannen Collman ägde när han dog. Den lär oss mycket om människors liv för trehundra år sedan. Men vi får tänka på att en del saker kanske inte stod med i listan. Riksarkivet (PDM)

En källa är Göteborgs privilegiebrev som kungen skrev när staden grundades (till vänster). Här står det vilka bestämmelser som gäller för den nya staden. Kungliga biblioteket, reproduktion: Marie Persson (PDM)

Kapare och sjörövare

Gathenhielms kapare strider med två holländska och tre danska fartyg utanför Vinga. Oljemålning: Jacob Hägg. Sjöfartsmuseet Akvariet (CC-BY)

Besättningen på kapade fartyg togs till fånga. Iscensatt på ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Att vara kapare kunde vara ett lönsamt yrke. I kaparbrevet från 1808 får E. Berg tillstånd att kapa fartyg från Ryssland, Danmark och Norge. Iscensatt på ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Kaparbrev: Landsarkivet i Göteborg (PDM)

Galjonsfigur som kan ha suttit på ett av Lars Gathenhielms kaparfartyg. Sjöfartsmuseet Akvariet (CC-BY)

Porträtt av Lars Gathenhielm och Ingela Gathenhielm. Sjöfartsmuseet Akvariet (CC-BY)

Gathenhielmska huset i Majorna byggdes av släktingar till Lars Gathenhielm. Idag är det ett av Göteborgs äldsta hus. Gå gärna in när de har visning! Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Kläder i den unga staden

Strumporna gick upp till knäna. Man knöt fast dem med ett band. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Förkläde var ett måste för kvinnor. Det skyddade kjolen under, och det kunde användas som handduk, grytlapp eller för att bära saker. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Arkeologerna hittade en snörnål av silver i ett av Göteborgs första hus. Den användes för att ta på sig snörliv, en sorts linne som drogs åt med snören. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Rika människor hade kläder av siden och sammet, och gärna peruk. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

En del kläder syddes av skräddare. Men mycket syddes av kvinnor i hemmet. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Alla kvinnor dolde håret under en huvudbonad. Gärna med spets och pärlor, om man hade råd. Men de flesta fick nöja sig med en enkel linnehätta. Iscensatt i Torpa stenhus. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Det tog tid att klä på sig. Underst hade kvinnorna en lång särk. Flera lager av kjolar, snörliv och jacka höll värmen i Göteborgsväddret. Och så förstås skor, förkläde och hätta! Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Knappar klarar sig länge i jorden, mycket längre än tyg. De här är från 1800-talet. Arkeologerna hittade dem i ett skeppsvrak i masthamnen. Saxen är nästan lika gammal som Göteborg. Men den liknar saxar vi har idag Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Illustration av manskläder och av kvinnans påklädning i många lager. Illustration: Ester Nannmark, Arkeologerna (CC-BY)

livet ombord på ett skepp

Många göteborgare var sjömän. Iscensatt på ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Arkeologerna har undersökt främre delen av skeppet. Men det mesta ligger fortfarande kvar under gatan Packhusplatsen. Tänk på det om ni går där! Foto: Arkeologerna (CC-BY)

Kompassen hade en magnet som alltid pekade mot norr. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Sigillet från skrinet. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

En tallrik. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Köksredskap och en pipa från skeppet. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

På skeppet hittade arkeologerna ett dekorerat skrin av trä. I skrinet fanns sybehör och andra personliga saker, till exempel en slipsten, en nyckel, ett sigill och ett smycke. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

I skeppet fanns tegelstenar från en eldstad. Foto: Anders Gutehall för Arkeologerna (CC-BY)

Människorna i den unga staden

En del av människorna i Göteborg var soldater. Iscensatt vid Torpa stenhus. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

En familj kunde bo tillsammans med tjänstefolk, lärlingar eller ogifta släktingar. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

De flesta göteborgare pratade svenska. Men när man skulle göra affärer, eller i stadens officiella texter, var det holländska eller tyska som gällde. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

De fattiga fick böja sig för de rika. Dahlbergh. Kungliga biblioteket (PDM)

[detalj ur Erik Dahlbergh, Suecia antiqua et hodierna. 1716]

Borgarfruar. Magalotti. Kungliga biblioteket (PDM)
Kvinnor som bär vatten. Magalotti. Kungliga biblioteket (PDM)
En herrskapsvagn. Magalotti. Kungliga biblioteket (PDM)
En lastvagn. Magalotti. Kungliga biblioteket (PDM)
I en ny stad behövdes många som arbetade med att bygga hus.
Magalotti. Kungliga biblioteket (PDM)
[Lorenzo Magalotti. Sverige under år 1674. Utgiven på svenska 1912]

Magdalena von Ascheberg. Nationalmuseum (CC-BY-SA 4.0)
[Magdalena kallas ibland Maria, och är född von Busseck. Information om porträttet finns i Svenska porträttarkivet.]

Två välbärgade kvinnor har ställt bröd och ost som gåvor på ett altare. Angereds kyrka fick tavlan av handelsmannen Johan Herwegh och hans syster år 1699. Systemen vet vi inte vad hon heter. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Mat och stadsodling

Det fanns inga kylskåp och inga konserverburkar. Mat kunde förvaras i krukor eller tunnor i källare, där det var lite svalare. Foto taget i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Måltiderna var ett viktigt tillfälle att träffas och umgås. Iscensatt i Torpa stenhus. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Sockertång från Johanneberg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Rika familjer drack gärna te eller kaffe med socker, och helst med kakor till. Foto: Arkeologerna (CC-BY)

Rester från måltider. Ostron var populärt bland folk som hade råd. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Den som hade gott om pengar kunde dricka vin från Frankrike. Iscensatt på ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Landeriernas mark med Göteborg i bakgrunden. Målning från mitten av 1800-talet. Göteborgs stadsmuseum. Foto: Uno Lindström (PDM)

Frö från liljor. Wikiwand (CC-BY-SA 3.0)
[Muséum de Toulouse (Muséum d'Histoire Naturelle de la ville de Toulouse, MHNT)]

Så här kan Johannebergs landeri ha sett ut år 1870. Frukträden blommar vackert. De ska ge en bra skörd. Illustration: Lena Troedson, Arkeologerna (CC-BY)

Arkeologerna har hittat skärvor av vinglas och fat, en del av en docka och fröer från liljor på Johannebergs landeri. Det är spår av hur landeriet användes som vackert sommarnöje. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Träslev från Masthamnen. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Delar av bestick som arkeologerna har hittat i ett av Göteborgs äldsta hus. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Ostindiehandeln

Ostindiefararen Wasa på väg från Göteborg år 1803. Sjöfartsmuseet Göteborg (PDM)

I Ostindiska huset såldes varorna från Asien. Idag finns Göteborgs stadsmuseum här. Foto: Arild Vågen (CC-BY-SA 4.0)
[Wikimedia Commons]

Modell av en ostindiefarare. Sjöhistoriska museet, Digitalt museum (CC-BY)

På 1700-talet transporterades varor över hela jorden med segelskepp. Vindkraft var den viktigaste energikällan. Iscensatt på ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Kinesiska paviljongen byggdes i Hagaparken i Solna år 1787. Foto: Frankie Fougantin. Wikimedia Commons (CC-BY-SA 3.0)

En solfjäder från Kina som kom till Sverige i slutet av 1700-talet. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (CC-BY)

Fartyg i hamnen utanför Kanton i Kina. Foto: Göteborgs sjöfartsmuseum i museets utställning cirka 2003 (PDM)

Porslin från Kina. Arkeologerna hittade skärvorna när de undersökte Johannebergs landeri. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Götheborg, en kopia av skeppet som sjönk år 1745. Här är det på besök i Kina. Foto: Stewart~惡龍. Wikimedia (CC-BY-SA 2.5)
[Wikimedia Commons]

Så bodde de första göteborgarna

Inomhus var det ganska mörkt. Människorna arbetade, åt och umgicks i det enda rummet som de värmdde upp. Iscensatt i Äskhults by. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Göteborg från älvsidan 1698. Göteborgs stadsmuseum (PDM)
(Kopparstick från 1690-talet, Petter Geddas sjöatlas, Statens maritima museer.)

En tärning av bly. Spel var populärt då som nu. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Hänglås från huset på Sankt Eriksgatan. Man fick vara rädd om sina saker. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Arkeologerna har hittat ett nålhus, där man förvarade synålar, och en fingerborg. De användes av de första göteborgarna, när de skulle sy. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Ettöringar av silver från år 1616. De hittades på golvet i huset vid Sankt Eriksgatan. Ett öre motsvarade vad ett mjölkpaket kostar idag. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Saker av keramik lär oss om Göteborgs handel med andra länder. De här delarna av en bägare hittades i Göteborg. Men bägaren kommer från Tyskland. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Tulltjänstemannen och hans familj bodde och arbetade i det lilla tullhuset. Iscensatt i Äskhult. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

De framgrävda resterna av tullhuset. Arkeologerna (CC-BY)

Skepp och sjöfart

Sjöfart och båtar var en del av vardagen för göteborgarna. De senaste åren har arkeologer hittat många spår av sjöfartsstaden Göteborg. Iscensatt på ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

På kartan från 1684 ser man hur kanalerna var nästan som gator i Göteborg. Båtarna var lika viktiga som spårvagnar och bilar är idag. Krigsarkivet (PDM)

En del av de här båtarna kan ha använts för att transportera varor mellan de stora skeppen och Stora Hamnen på 1850-talet. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Göteborg och Stora Hamnkanalen på 1870-talet. Då fanns det både stora ångbåtar och mindre segelbåtar. Till vänster om kanalen är Packhusplatsen, där masthamnen låg tidigare. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)

Det finns många namn på byggnader och gator, och till och med på spårvagnshållplatser, som påminner oss om den viktiga sjöfarten. Foto: Arkeologerna (CC-BY)

Detalj ur bild på sidan 1. Arkeologer gräver fram ett av vraken i masthamnen. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)

Källor till bilderna i berättelsen ”Vilse i Göteborgs historia”

(Saga och fakta)

Startsidan: Göteborg från älvsidan 1698, och en kompass funnen på vraket av lastfartyget i masthamnen år 2020.

[Kopparstick av L. van Anse från 1698 (PDM). Fotot därunder en kompass funnen på vraket av lastfartyget i masthamnen år 2020.

Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)]

Sidan 2: En polis patrullerar gatorna i Göteborg.

[Beskuret foto från ca 1910. Fotograf: okänd. DM, Bohusläns museum (Wikimedia Commons CC-zero)]

Sidan 4: De flesta av Göteborgs äldsta hus var små trähus.

[Bilden är tagen i Äskhults by. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)]

Sidan 7: Smugglare till sjöss.

[Bilden är tagen på den nutida ostindiefararen Götheborg. Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)]

Sidan 11: Kaj i Göteborg 1830.

[Bilden av tavlan är beskuren. Konstnär: Adolf Prytz 1830. Fotograf: Magdalena Eriksson 2001. GSM:010002. Göteborgs stadsmuseum (PDM)]

Sidan 13: Ett fartyg med utvandrare lämnar Göteborg runt år 1900. Folket ombord är på väg till Amerika.

[Foto: Olga Rinman. GhmB:13744. Göteborgs stadsmuseum, Carlotta (PDM)]

Sidan 14: [Älven sedd från Stenpiren 2023. Foto: Arkeologerna (CC-BY)]

Sidan 15. [Små fartyg ute till havs. Illustration: Anders Andersson (CC-BY)]

Sidan 16: Skärvor av ett krus som kom från det som idag är Tyskland, en fingerborg och en behållare för synålar. Sakerna hittades i ett av husen på Sankt Eriksgatan.

[Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)]

Sidan 17: Ostindiefararen Götheborg är en modern kopia av skeppet som sjönk på 1700-talet.

[Wikimedia Commons CC-BY-SA 4.0]

Sidan 17: Marinarkeologer undersöker platsen där ostindiefararen Götheborg sjönk. Vraket hade inte bevarats, men de hittade flera ton porslin.

[Foto: Jim Hansson. DM, Vrak (CC-BY-SA)]

Sidan 18: Vraket har grävts fram ur jorden. Mitt i bilden syns resterna av kabyssen. Det var det lilla utrymmet där sjömännen lagade mat.

[Foto: Anders Gutehall för Arkeologerna (CC-BY)]

Sidan 19: Packhusplatsen år 1896.

[Fotograf okänd. JvmKCACo3338. DM, Järnvägmuseet, Digitalt museum (PDM)]

Sidan 20 (sista sidan): Arkeologen Emma jobbar i Masthamnen.

[Foto: Markus Andersson för Arkeologerna (CC-BY)]